

פתיחה לפרק "במה מדליקין"

"לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת"

(שמות לה. ג)

"וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבוד"

(ישעיה נח. יג)

אף שמצות עונג שבת אינה מן התורה, ונזכרה לראשונה רק בדברי הנביאים, מבוססות כמה וכמה מהלכות שבת על מצוה זו.

הדלקת הנר לכבוד שבת מקורה במצות עונג שבת; כי לא יתכן כל עונג, ואף לא בסעודה, בבית חשוך שאין הנר דולק בו. הדלקת הנר יש בה איפוא משום עונג שבת ומשום תוספת כבוד ליום השבת. אולם מאחר שיש איסור חמור בהבערת אש ובכיבויה ביום השבת, יש לדאוג שהדלקת הנר בערב שבת לא תביא להבערתו או לכיבוי ביום השבת. משום כך קבעו חכמים סייגים וגדרות בנר זה – הן ביחס לחומרים שונים שאסור להשתמש בהם לצורך הדלקת הנר, הן ביחס לשימוש ולטיפול בנר בערב־שבת וביום השבת. בירורן של הבעיות העקרוניות מהם הבערה וכיבוי האסורים בשבת ומה תחומיהם ומציאת הסייגים המתאימים לשימוש בנר השבת הוא עיקר ענינו של הפרק, הדין גם בנושאים קרובים אחרים, וביניהם במצות נר חנוכה.